

Kontinuitetsförmåga i samhällsviktiga verksamheter i Göteborgs Stad

2022-11-22

Så kommunicerar vi våra granskningar

Varje år publicerar stadsrevisionen i Göteborgs Stad sina granskningsresultat på följande sätt:

Publikation	Innehåll
Revisionsredogörelse	Här presenterar stadsrevisionen granskningen av nämnderna. I redogörelserna framgår revisorernas iakttagelser, bedömningar och rekommendationer, i syfte att förbättra verksamheterna.
Revisionsberättelse	Revisorerna upprättar en revisionsberättelse per nämnd. I berättelserna uttalar de sig om nämndernas verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om nämndens interna kontroll har varit tillräcklig.
Granskningsredogörelse	Här presenterar stadsrevisionen granskningen av bolagen. I redogörelserna framgår iakttagelser, bedömningar och rekommendationer, i syfte att förbättra verksamheterna.
Granskningsrapport	Lekmannarevisorerna upprättar en granskningsrapport per bolag. I rapporterna uttalar sig lekmannarevisorerna om bolagen har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.
Revisionsrapport	Här presenterar stadsrevisionen särskilda granskningar som i regel rör flera nämnder och/eller bolag – så kallade projektgranskningar. I rapporterna framgår revisorernas iakttagelser, bedömningar och rekommendationer, i syfte att förbättra verksamheterna.
Rapportsammandrag	I rapportsammandragen sammanfattar stadsrevisionen sina revisionsrapporter.
Revisionsberättelse för Göteborgs Stad	Revisorerna upprättar en revisionsberättelse som omfattar kommunens samlade verksamhet. Berättelsen innehåller uttalanden i ansvarsfrågan samt uttalanden om Göteborgs Stads årsredovisning och resultat.
Årsredogörelse	Årsredogörelsen upprättas av stadsrevisionen och innehåller en beskrivning och sammanfattning av de genomförda granskningarna under året.

November 2022

Kontinuitetsförmåga i samhällsviktiga verksamheter i Göteborgs Stad

Diarienummer: 0124/22

Stadsrevisionen i Göteborgs Stad

Yrkesrevisor: Tim Sahlén (projektledare), Terez Lindbom, Lovisa Varenius

www.goteborg.se/stadsrevisionen

Innehåll

1	Sammanfattning	5
2	Granskningens utgångspunkter	6
2.1	Syfte och revisionsfrågor	7
2.2	Avgränsningar	7
2.3	Revisionskriterier	8
2.4	Metod	8
3	Bedömningar och iakttagelser	8
3.1	Analys och kartläggning av samhällsviktiga delar i verksamheten	9
3.2	Identifiering av resurser som krävs för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet	12
3.3	Vidtagna åtgärder för att minska sannolikheten för och konsekvenser av störningar	16
3.4	Rutiner och arbetssätt för hantering av störningar	19
3.5	Kommunstyrelsens samordning av kontinuitetsplanering i stadens nämnder och bolag	23
3.6	Kommunstyrelsens uppsikt över kontinuitets-planering i stadens nämnder och bolag	25
4	Sammanfattande bedömning	27
4.1	Iakttagelser och bedömningar	27
5	Stadsrevisionens uppdrag och rapportering	32

1 Sammanfattning

Stadsrevisionen har granskat kontinuitetsförmågan i vissa samhällsviktiga verksamheter i Göteborgs Stad. De verksamheter som ingått i granskningen är kommunstyrelsen, kretslopp och vattennämnden, Renovakoncernen, socialnämnden Hisingen och äldre samt vård- och omsorgsnämnden. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen har en ändamålsenlig kontinuitetsplanering. Syftet har också varit att bedöma om kommunstyrelsen leder, samordnar och följer upp stadens arbete med kontinuitetsplanering på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenligt menas att arbetet bedrivs systematiskt och i enlighet med gällande lagstiftning, regler och styrande dokument på området.

Den sammanvägda bedömningen är att granskade nämnder och bolag, med undantag för kommunstyrelsen och va-verksamheten hos kretslopp och vattennämnden, generellt inte har en ändamålsenlig kontinuitetsplanering. De brister som vi noterat varierar både i omfattning och till karaktären. Socialnämnden Hisingen, äldre samt vård- och omsorgsnämnden och Renova AB behöver stärka sin kontinuitetsförmåga i samtliga delar. Socialnämnden Hisingen och äldre samt vård- och omsorgsnämnden har under 2022 påbörjat ett sådant arbete. Kontinuitetsplanering inom avfallsområdet saknas, både hos kretslopp och vattennämnden och hos Renova AB. Göteborgs Stad har heller ingen stadengemensam prioritering av personal och it-resurser i händelse av en störning.

Kommunstyrelsen bedöms ha en fungerande organisation och arbetssätt för att samordna stadens bolag och nämnder i händelse av en störning. Samtidigt kan den proaktiva samordningen utvecklas. Däremot har kommunstyrelsen inte någon systematisk uppsikt och uppföljning över området.

Mot bakgrund av ovanstående lämnar vi ett antal rekommendationer.
(se sidorna 28–31)

2 Granskningens utgångspunkter

En alltmer komplex och samtidigt sammankopplad värld, som kännetecknas av såväl konventionella som nya hotbilder, ställer krav på ett systematiskt arbete för att ha förmågan att upprätthålla samhällets skyddsvärden även under en kris eller krig.

Ansvaret för stadens krisberedskap är fördelat på flera instanser. Kommunstyrelsen leder, samordnar och har det övergripande ansvaret för kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar. Kommunstyrelsen är också stadens krisledningsnämnd och ska som sådan fullgöra de uppgifter som ankommer en sådan. Stadens nämnder och bolag ansvarar för att deras arbete med krisberedskap dels bedrivs utifrån deras olika uppdrag och behov, dels utifrån stadens plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023. I detta ligger bland annat att utifrån nämnds- och bolagsspecifika risk- och sårbarhetsanalyser besluta om nödvändiga åtgärder och säkerställa att arbetet med krisberedskap ges tillräckliga resurser. Medan stadens plan och riktlinjer gäller för samtliga verksamheter är det särskilt viktigt att nämnder och bolag som bedriver samhällsviktig verksamhet kan upprätthålla en god beredskap och leverera sina tjänster vid kriser och extraordinära händelser.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) definierar samhällsviktig verksamhet som ”en sådan samhällsfunktion som är nödvändig för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet”.¹ I en kommunal kontext bedrivs samhällsviktig verksamhet i en rad sektorer så som socialtjänst och utbildning, dricksvattenförsörjning, avlopp och avfall, energiförsörjning, hälsa, vård och omsorg samt livsmedelsförsörjning och räddningstjänst.

För att säkerställa ett upprätthållande av dessa samhällsfunktioner krävs en systematisk och ändamålsenlig kontinuitetsplanering.

Kontinuitetsplanering handlar om att planera för att en verksamhet ska fungera på en tolerabel nivå, oavsett vilken störning den utsätts för. Vad tolerabel nivå innebär är upp till varje verksamhet att avgöra. Med kontinuitetsplanering kan verksamheter snabbare återhämta sig från och mildra konsekvenserna av en inträffad händelse. Arbetet med kontinuitetsplanering ska utgå ifrån en kartläggning av den egna verksamheten och dess beroenden.

Nämnder och bolagsstyrelser som bedriver samhällsviktig verksamhet bör, enligt stadens plan för krisberedskap och civilt försvar, bedriva ett arbete med kontinuitetsplanering i syfte att ha reservlösningar som säkerställer att verksamheterna kan bedrivas på tolerabel nivå. En ändamålsenlig kontinuitetsplanering ger bättre förutsättningar för att staden ska ha en god kontinuitetsförmåga.

¹ Identifiering av samhällsviktig verksamhet: lista med viktiga samhällsfunktioner. MSB 1844 – oktober 2021.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen har en ändamålsenlig kontinuitetsplanering. Syftet har också varit att bedöma om kommunstyrelsen leder, samordnar och har uppsikt över stadens arbete med kontinuitetsplanering på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenligt menas att arbetet bedrivs systematiskt och i enlighet med gällande lagstiftning, regler och styrande dokument på området.

Syftet har brutits ner i följande revisionsfrågor.

- Har kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen analyserat och kartlagt vilka delar i verksamheten som är samhällsviktiga?
- Har kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen identifierat vilka resurser som krävs för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet?
- Har kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen vidtagit åtgärder för att minska sannolikheten för och konsekvenserna av störningar?
- Har kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen upprättat rutiner och arbetssätt för hur störningar ska hanteras?
- Har kommunstyrelsen arbetssätt och samverkansformer för att samordna kontinuitetsplaneringen i stadens nämnder och bolag?
- Har kommunstyrelsen tillräcklig uppsikt över om nämndernas och bolagens kontinuitetsplanering är tillräcklig?

2.2 Avgränsningar

Granskningen omfattar kommunstyrelsen, socialnämnden Hisingen, äldre samt vård- och omsorgsnämnden, kretslopp och vattennämnden och Renovakoncernen.

Inom Renovakoncernen har vi valt att fokusera på den insamling av avfall som sker hos moderbolaget Renova AB och den behandling av avfall som sker hos dotterbolaget Renova Miljö AB.²

Krisberedskap och kontinuitetsplanering skiljer sig från krishantering såtillvida att dessa sker före en kris eller extraordinär händelse, medan det senare sker under en kris. Denna granskning har fokuserat på det systematiska förberedande arbetet i form av kontinuitetsplanering.

² Med behandling avses återvinning, förbränning eller slutförvaring.

2.3 Revisionskriterier

Stadsrevisionen har använt följande revisionskriterier för att bedöma granskningens iakttagelser:

- lag (2006:544) och förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap
- överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Sveriges Kommuner och Landsting
- kommunallagen (2017:725) 6 kap §§ 1, 6
- MSB:s skrift ”Systematiskt arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet”
- Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023
- Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll
- reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för de granskade nämnderna och bolagen
- granskade nämnders och bolags anvisningar för området.

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom insamling och analys av information från verksamheterna. Vi har tagit del av analyser, planer, rutiner, checklistor och instruktioner som de granskade verksamheterna har upprättat. Inom ramen för granskningen har vi intervjuat direktörer, avdelningschefer, verksamhetschefer, säkerhetschefer samt ett antal specialister.

Säkerhetsskyddsaspekter har beaktats i granskningen och arbetssättet har anpassats efter detta. Faktakontroll har genomförts av de granskade verksamheterna. Rapporten har även kontrollerats med utgångspunkt i sekretess- och säkerhetsskyddsaspekter.

3 Bedömningar och iakttagelser

I det här avsnittet redovisas de bedömningar och iakttagelser som vi gjort med anledning av granskningen. Avsnittet är uppdelat utifrån revisionsfrågorna. Under varje revisionsfråga redovisar vi först stadsrevisionens bedömning. Därefter redogör vi för våra iakttagelser.

3.1 Analys och kartläggning av samhällsviktiga delar i verksamheten

Göteborgs Stad har tagit fram en plan för stadens arbete med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023. En del i denna plan pekar särskilt ut att de aktörer inom staden som bedriver samhällsviktig verksamhet dessutom bör bedriva ett arbete med kontinuitetsplanering i syfte att ha reservlösningar som säkerställer att verksamheten kan fortskrida på en tolerabel nivå. Det åligger också respektive verksamhet att fastställa vad en tolerabel nivå är.

Verksamheter som bedriver samhällsviktig verksamhet bedriver samtidigt också ofta verksamhet som inte är av sådan karaktär. Därför är det viktigt att kartlägga vilka delar i verksamheten som är samhällsviktiga för att kunna prioritera och rikta resurserna rätt. MSB:s skrift ”Systematiskt arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet” anger att en sådan analys behöver utgå från verksamhetens processer.

Vi har granskat hur de granskade verksamheterna arbetat med analys och kartläggning av detta.

3.1.1 Bedömning

Stadsrevisionen bedömer att kretslopp och vattennämnden har genomfört en ändamålsenlig analys och kartläggning av de samhällsviktiga delar som återfinns inom va-verksamheten. Stadsrevisionens bedömning är samtidigt att samma analys och kartläggning inom avfallsverksamheten brister. Vår bedömning är att nämnden i egenskap av ansvarig för avfallshanteringen djupare behöver analysera vilka delar av avfallsverksamheten som är samhällsviktiga samt på vilket sätt dessa är samhällsviktiga; detta oaktat om nämnden genomför insamling och behandling i egen regi eller ej.

Renovakoncernen behöver utveckla sitt systematiska arbete med analys och kartläggning av samhällsviktiga delar i verksamheten, i synnerhet vad gäller insamlingsverksamheten hos Renova AB. Inom insamlingsverksamheten bedömer vi att systematiken behöver stärkas i alla delar. Vi bedömer samtidigt att det systematiska arbetet vad gäller analys och kartläggning är mer välutvecklat i dotterbolaget Renova Miljö AB. Denna dokumentation finns på andra platser än koncernens risk- och sårbarhetsanalys som vi bedömer som bristfällig och mycket kortfattad.

Vi bedömer att socialnämnden Hisingen och äldre samt vård- och omsorgsnämnden inte genomfört någon systematisk analys och kartläggning. Nämnderna behöver säkerställa att den nu pågående analysen och planeringen inom kontinuitetsområdet som båda nämnderna arbetar med, omfattar hela nämndens verksamhet, att den utgår från verksamhetens processer och att dokumentation sker på ett ändamålsenligt sätt.

För kommunstyrelsen är vår bedömning att de analyser som genomförts av vilka verksamheter hos kommunstyrelsen som är samhällsviktiga är väl genomförda.

3.1.2 Iakttagelser till grund för bedömning

3.1.2.1 Kretslopp och vattennämnden

Kretslopp och vattennämnden ansvarar för tre samhällsviktiga processer: produktion och distribution av dricksvatten, avloppshantering och insamling och behandling av avfall. Granskningen visar att nämnden har identifierat och dokumenterat dessa processer som samhällsviktiga i samband med risk- och sårbarhetsanalysen 2018. Identifieringen har utgått från MSB:s definition av samhällsviktig verksamhet. Arbetet har genomförts i workshopform med ett antal nyckelkompetenser från olika delar av förvaltningen. Va-verksamheten omfattas även av säkerhetsskyddslagen (2018:585) vilket ställt ytterligare krav på analys och kartläggning av verksamheten. Förvaltningen har genomfört en säkerhetsskyddsanalys och upprättat en säkerhetsskyddsplan.

Kretslopp och vattennämnden ansvarar för avfallshanteringen i Göteborgs Stad och upphandlar eller tilldelar all insamling och behandling av avfall. Insamling sker genom Renova AB och en privat utförare. Behandlingen hanteras av Renova Miljö AB. Granskningen visar att de analyser och kartläggningar som kretslopp och vattennämnden utfört uteslutande rör va-verksamheten. Någon särskild analys och kartläggning som rör avfallsverksamheten finns inte utöver att nämnden definierat insamling och behandling som samhällsviktigt.

3.1.2.2 Renovakoncernen

Vår granskning visar att Renovakoncernen har tagit fram en risk- och sårbarhetsanalys i enlighet med instruktionen från stadsledningskontoret. Enligt uppgift har arbetet genomförts och sammanställts av säkerhetsansvariga på bolaget. Risk- och sårbarhetsanalysen beslutades av styrelsen 2018. Renovakoncernen bedriver samhällsviktig verksamhet enligt MSB:s definition. I de intervjuer som genomförts framkommer att både insamlingen och behandlingen av avfall har bedömts vara samhällsviktiga. Detta bekräftas av de uppgifter som återfinns i dokumentationen för risk- och sårbarhetsanalysen. I samma dokumentation framgår acceptabla avbrottstider och information om att kontinuitetsplanering är påbörjad. Dokumentationen är kortfattad och flera fält i dokumentationsmallen är inte ifyllda. Ett antal bedömningar är gjorda men saknar bakomliggande motiveringar och underlag. För Renova Miljö AB finns fler analyser utförda. Dessa är mer omfattande och systematiskt framtagna och dokumenterade på andra platser än i risk- och sårbarhetsanalysen.

Vd uppger att moderbolaget Renova AB:s hantering av störningar i stort går ut på att dotterbolaget Renova Miljö AB kan stödja moderbolaget då man bedömt att Renova Miljö AB:s verksamhet är samhällsviktig i samma utsträckning som moderbolagets. Detta finns dock inte tydligt dokumenterat.

3.1.2.3 Socialnämnden Hisingen

Socialnämnden Hisingen bildades 1 januari 2021 och saknar därför den dokumenterade risk- och sårbarhetsanalysen som stadens samtliga verksamheter genomförde under 2018. Granskningen visar att det vid granskningstillfället också saknas en dokumenterad förvaltningsövergripande analys inom kontinuitetsområdet. Förvaltningen uppger att arbetet med kontinuitetsplanering påbörjades före omorganisationen 2020/2021 då stadsdelsnämnderna avvecklades och socialtjänsten i Göteborgs Stad delades upp i fyra nämnder. Arbetet har nått olika långt på olika avdelningar och flera avdelningar har ännu inte påbörjat arbetet. En process för att genomföra en förvaltningsövergripande kontinuitetsplanering inleddes i april 2022.

3.1.2.4 Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden bildades 1 januari 2021 och saknar därför den dokumenterade risk- och sårbarhetsanalysen som stadens samtliga verksamheter genomförde under 2018. Nämnden saknar i nuläget en heltäckande och dokumenterad analys av verksamhetens samtliga områden avseende kontinuitet. Förvaltningen uppger att kontinuitetsplanering är ett eftersatt område som man kommer att prioritera. Därför påbörjades under våren 2022 ett arbete med att systematiskt genomföra en sådan analys. Förvaltningens säkerhetsenhet har tagit fram ett koncept för en kontinuitetsprocess vilken har använts för samtliga av nämndens verksamheter under hösten 2022. Utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv valde förvaltningen ursprungligen att börja med verksamheten vård- och omsorgsboende. Därefter gjordes bedömningen att det fanns både möjlighet och synergier med att involvera avdelningarna service, hälso- och sjukvård samt hemtjänst i arbetet redan under innevarande höst. Arbetet är vid granskningstillfället pågående. Både chefer och medarbetare är involverade i arbetet.

Trots att en heltäckande och systematisk analys saknas för hela nämndens verksamhet finns det analyser från den gamla stadsdelstiden och för vissa specifika verksamheter. En majoritet av de intervjuade uppger att stora delar av nämndens verksamheter är samhällsviktiga. Det gäller främst vård- och omsorgsboenden, hälso- och sjukvården, hemtjänsten, service och myndighetsutövningen. En majoritet av de intervjuade kan också med god precision uppge vilka delar som är mest kritiska och vilka som är mindre kritiska eller inte samhällsviktiga alls.

Hälso- och sjukvårdsverksamheten inom äldre samt vård- och omsorgsnämnden omfattas av NIS-direktivet då hälso- och sjukvården är en samhällsviktig funktion.³ Granskningen visar att nämnden har genomfört den riskanalys som krävs enligt NIS-direktivet.

³ EU-direktiv som ställer krav på informationssäkerhet i offentliga IT-system inom unionen.

3.1.2.5 Kommunstyrelsen

Vi har tagit del av den risk- och sårbarhetsanalys som beslutades av kommunstyrelsen 2019 för den egna verksamheten. I dessa dokument har fyra risker identifierats. Granskningen visar att de åtaganden som lyfts i kommunstyrelsens risk- och sårbarhetsanalys inte är heltäckande utifrån kommunstyrelsens uppdrag i reglementet.

Granskningen visar att analysen av samhällsviktiga delar i verksamheten har utvecklats väsentligt efter genomförd risk- och sårbarhetsanalys. Under 2021 togs en krisledningsplan fram. Till krisledningsplanen hör ett antal bilagor som innehåller analyser kopplade till kontinuitetsförmåga inom styrelsens område. Ytterligare analyser har genomförts inför framtagandet av den beredskapsplan som fastställdes i september 2022.

3.2 Identifiering av resurser som krävs för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet

Nästa steg efter att en verksamhet kartlagt i vilka delar man är samhällsviktig handlar om att identifiera vilka resurser som krävs för att upprätthålla den samhällsviktiga verksamheten. MSB:s skrift systematiskt arbete med skydd av samhällsviktig verksamhet lyfter fram vikten av att en sådan identifiering sker på ett systematiskt tillvägagångssätt. Skriften innehåller ett särskilt stycke som rör identifiering av resurser för verksamhetens kritiska produkter och eller tjänster. I detta ingår bland annat att identifiera aktiviteter och beroenden i form av interna och externa resurser som krävs för att leverera verksamhetens produkter och eller tjänster, bedöma konsekvenserna av avbrott på dessa aktiviteter och tjänster samt att besluta och definiera acceptabla avbrottstider.

Vi har granskat om och på vilket sätt verksamheterna har genomfört sådan identifiering.

3.2.1 Bedömning

Stadsrevisionen bedömer att kretslopp och vattennämnden på ett ändamålsenligt sätt identifierat de resurser som krävs för att upprätthålla va-verksamheten under en störning. Vi bedömer att det är en brist att någon motsvarande identifiering inte har gjorts för avfallsverksamheten trots att verksamheten är samhällsviktig. Särskilt problematiskt blir detta då nämnden inte utför verksamheten i egen regi men är den part som ansvarar för stadens avfallsinsamling.

Vi bedömer att Renova AB behöver genomföra en komplett analys avseende vilka kritiska resurser som krävs för att upprätthålla verksamhetens samhällsviktiga uppgifter samt vilka beroenden som finns i förhållande till dessa. Renova Miljö AB behöver komplettera sin befintliga analys så att den täcker samtliga verksamhetens kritiska resurser och beroenden.

Vi bedömer att socialnämnden Hisingen behöver säkerställa att arbetet med krisberedskap och kontinuitetsplanering ges tillräckliga förutsättningar, främst i form av resurser. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden behöver säkerställa att de analyser som idag finns spridda inom verksamheten uppdateras och dokumenteras och införlivas i nämndens pågående arbete med kontinuitetsplanering. Nämnden behöver också särskilt fokusera på beroendet av it-stöd.

Kommunstyrelsen har på ett ändamålsenligt sätt identifierat de resurser som krävs för att upprätthålla den egna verksamheten. Vi ser också positivt på att ett arbete initierats för att ta fram en gemensam prioritering över de mest kritiska it-systemen. Vi bedömer att kommunstyrelsen också bör undersöka förutsättningarna för ett liknande initiativ avseende personalförsörjning.

3.2.2 lakttagelser till grund för bedömning

3.2.2.1 Kretslopp och vattennämnden

Nämndens analys av vad som krävs för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet baseras på förvaltningens kunskap om huvudprocesserna och de resurser som används i ett normalt läge. Nämnden har en modell för att beräkna va-verksamhetens resursbehov på kort, medellång och lång sikt. Den kortsiktiga planeringen sträcker sig över tio år och behoven omhändertas i det ordinarie budgetarbetet, både vad gäller drift och investeringsmedel. Utifrån genomförd säkerhetsskyddsanalys har förvaltningen identifierat ett antal kritiska komponenter som krävs för att upprätthålla kontinuitet ur en rad olika perspektiv. Exempel på sådana kritiska komponenter är egen och extern personal, el, lagerhållning av teknisk materiel och insatsvaror, leveranskedjor och it-system. Inom dricksvattenproduktionen har man tagit fram olika scenarier för hur ett säkert dricksvatten kan produceras med begränsad tillgång till kritiska insatsvaror. Granskningen visar också att nämnden fastställt acceptabla avbrottstider för va-tjänsterna. I nämndens krigsorganisation finns kritiska nyckelroller i förvaltningen identifierade.

Avfallsverksamheten har varit med i den förvaltningsgemensamma analysen som gjorts tillsammans med va-verksamheten men det finns ingen särskild analys för vad som krävs för att upprätthålla avfallsverksamheten under en störning. Intervju-personerna uppger att man i huvudsak är beroende av samma typer av resurser som va-verksamheten, det vill säga personal, el, lagerhållning av teknisk materiel och insatsvaror samt it-system. Acceptabla avbrottstider har inte fastställts för avfallsverksamheten. Nämnden har heller inte säkerställt att de externa utförarna av insamlingen och behandlingen har identifierat vilka resurser som krävs för att upprätthålla verksamheten under en störning.

3.2.2.2 Renovakoncernen

I moderbolaget Renova AB finns ingen systematisk övergripande kartläggning av kritiska resurser och beroenden. Under 2020 genomfördes en analys av möjlig servicegrad vid personalbortfall och prioriteringsordning för insamlingen. Bolaget framhåller att personal är en kritisk resurs och att det blev tydligt under pandemin. Varje verksamhetsområde bedömde under pandemin hur en hög sjukfrånvaro skulle påverka den egna enheten. Arbetet resulterade i en rutin för omprioritering av ansvarsområden och utlåning av personal. I övrigt har bolaget inte dokumenterat vilka kritiska resurser eller beroenden som finns, eller vad som utgör acceptabla avbrottstider.

Dotterbolaget Renova Miljö AB genomförde samma analys som moderbolaget under 2020. Analysen redogjorde för möjlig servicegrad vid personalbortfall och prioriteringsordning för affärsområdet återvinning. Även här gjorde varje enhet i bolaget en bedömning av hur hög sjukfrånvaro verksamheten kan klara och hur olika scenarier skulle påverka verksamheten. Analysen innehöll en plan för prioritering av uppdragen.

Övriga kritiska resurser hos Renova Miljö AB är insatsvaror och reservdelar. För reservdelar har en känslighetsanalys genomförts och lager har börjat byggas upp. För insatsvaror så som el, vatten och kemikalier har en kontinuitetskartläggning gjorts i delar. Enligt bolaget behöver externa beroenden, både inom och utanför stadens verksamhet, kartläggas och konsekvensbedömas.

I både moder- och dotterbolaget lyfts it-system fram som en kritisk resurs. Renova Miljö AB har analyserat risken för intrång i systemen. I moderbolaget Renova AB saknas den typen av analyser. För båda bolagen saknas beslut om när tjänsten måste vara återställd. Företrädare för bolagen uppger dock att it-avdelningen är gemensam för båda bolagen och att analyser om sårbarheter i it-system görs för båda bolagen. Vi har enbart tagit del av sårbarhetsanalyser för Renova Miljö AB.

3.2.2.3 Socialnämnden Hisingen

Nämnden saknar en dokumenterad analys av vilka resurser som krävs för att upprätthålla den samhällsviktiga verksamheten. Förvaltningen uppger att man har identifierat personal, it, el, vatten och kommunikation internt och externt som viktiga resurser. Förvaltningen lyfter även vikten av samverkan med andra förvaltningar i staden. Vidare beskrivs att det i nuläget finns flera utmaningar inom detta område. Bland annat önskas en tydligare central samordning i staden i syfte att säkerställa gemensam kontinuitetsplanering för stadens olika verksamheter.

I nämndens samlade riskbild lyfts krishantering och bristande resurser i förvaltningen som ett riskområde. Enligt riskbilden saknas det personal och olika funktioner som kan ersätta varandra vid en kris eller störning i verksamheten. Förvaltningen uppger vid intervjuer att det saknas finansiering för arbetet med kontinuitetsplanering, främst i form av personalresurser. Förvaltningen uppger även att det

saknas utrymme i budgetramen för att attrahera och behålla kunnig och erfaren personal som man framhåller som sin främsta resurs vid kriser. I samband med delårsrapport per augusti lyfts denna problematik på nytt. I samma riskbild lyfts även instabiliteten i ett för verksamheten kritiskt it-system fram.

3.2.2.4 Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Nämnden saknar en heltäckande, systematisk och dokumenterad analys av vilka resurser som krävs för att upprätthålla verksamheten. Däremot återfinns delar av sådana analyser inom nämndens olika verksamheter. Dessa analyser kommer till stor del från den gamla stadsdelstiden samt från covid 19-pandemin och det arbete som gjordes då. Mot bakgrund av kriget i Ukraina har ytterligare analyser gjorts. En majoritet av de intervjuade kan med en god precisionsnivå uppge vilka kritiska resurser och aktörer som deras respektive verksamheter är beroende av. De kritiska resurserna och beroendena handlar främst om personal, el, vatten, mat, värme, skyddsutrustning, insatsvaror och övrig förbrukningsmateriel, drivmedel och kommunikation. Beroendet av olika typer av it-stöd lyfts fram som en särskilt kritisk resurs. Flera av de intervjuade lyfter beroenden av icke-kommunala aktörer så som sjukvården och logistik- och transportsektorn.

3.2.2.5 Kommunstyrelsen

Granskningen visar att kommunstyrelsen kartlagt sina kritiska beroenden, i form av interna och externa resurser. Kartläggningen redogör för kritiska resurser i form av bland annat personal, el, viss teknik, värme, mat, hygien och skalskydd och externa leverantörer. Behovet av lagerhållning har analyserats, dokumenterats och åtgärdats. Granskad dokumentation innehåller en bedömning av konsekvenserna vid avbrott och acceptabla avbrottstider.

It- och systemstöd lyfts i intervju fram som en kritisk resurs, både inom den egna verksamheten och staden i stort. Representanter från stadsledningskontoret uppger att en stadenövergripande kartläggning påbörjats avseende antagonistiska hot och av vilka it-system som är mest kritiska för staden. Syftet är att ta fram en gemensam prioriteringsordning för återställande i händelse av olika typer av störningar i dessa it-system.

3.3 Vidtagna åtgärder för att minska sannolikheten för och konsekvenser av störningar

Det tredje steget i ett systematiskt arbete med kontinuitetsplanering handlar om att hantera de risker och konsekvenserna av riskerna som kan störa verksamheten. Att hantera riskerna och dess konsekvenser kan göras på olika sätt. Generellt handlar det om att acceptera risken eller att genomföra åtgärder i syfte att minimera eller eliminera risken. Enligt Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ska stadens verksamheter vidta åtgärder för att hantera sina risker. Att minska sannolikheten för och konsekvenserna av möjliga störningar utgör sådan riskhantering. Liknande krav framgår även i Göteborgs Stads plan för stadens arbete med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023 som anger att stadens verksamheter ska upprätta åtgärds- och handlingsplaner utifrån identifierade risker samt följa upp dessa. En annan typ av förebyggande arbete är att systematiskt åtgärda förbättringsförslag i verksamheterna i syfte att minimera eller eliminera risker.

Vi har granskat vilka åtgärder som verksamheterna vidtagit i syfte att minska sannolikheten för och konsekvenserna av störningar.

3.3.1 Bedömning

Stadsrevisionen bedömer att kretslopp och vattennämnden har vidtagit ändamålsenliga åtgärder i syfte att minska sannolikheten för och konsekvenserna av störningar inom va-verksamheten. Vår bedömning är samtidigt att det är en brist att sådana åtgärder saknas för avfallsverksamheten.

Stadsrevisionen bedömer att Renova AB, äldre samt vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden Hisingen inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att minska sannolikheten för och konsekvenserna av olika störningar som kan drabba bolagets respektive nämndernas samhällsviktiga verksamhet. Vi bedömer dock att de åtgärder som vidtagits till följd av äldre samt vård- och omsorgsnämndens riskanalys och åtgärdsplan enligt NIS-lagstiftningen är ändamålsenliga.

Vi bedömer att Renova AB inte genomfört några åtgärder för att minska sannolikheten för och konsekvenserna av störningar i insamlingsverksamheten. Detta är en följd av att Renova AB inte genomfört någon analys av bolagets kritiska resurser och beroenden med undantag av bolagets personal. Vi bedömer samtidigt att Renova Miljö AB har identifierat risker och vidtagit åtgärder för att minska sannolikheten för störningar och dess konsekvenser.

Vi bedömer att socialnämnden Hisingen inte genomfört några åtgärder för att minska sannolikheten för störningar i verksamheten med undantag för att man

stärkt den så kallade service level agreement (SLA) för ett av sina kritiska verksamhetssystem⁴.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden har vidtagit vissa åtgärder för att minska sannolikheten för och konsekvenserna av olika typer av störningar. Vi bedömer dock att arbetat behöver ske mer samlat och systematiskt. Överlag är vår bedömning att nämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder men att det arbete som nu pågår ger förutsättningar för detta.

Kommunstyrelsen har enligt vår bedömning vidtagit adekvata åtgärder utifrån genomförda analyser.

3.3.2 Iakttagelse till grund för bedömning

3.3.2.1 Kretslopp och vattennämnden

De åtgärder som beskrivs i detta stycke rör enbart va-verksamheten. För avfallsverksamheten saknas i allt väsentligt både analyser och vidtagna åtgärder.

Nämnden har vidtagit en rad olika åtgärder för att minska sannolikheten för och konsekvenserna av ett stort antal potentiella störningar inom va-verksamheten. De potentiella störningarna har man dels kommit fram till genom de analyser som beskrivs i stycke 3.2.2.1 dels genom en så kallad avbrottsanalys vars syfte är att simulera fel på kritiska komponenter i dricksvattenanläggningen för att se vilka avbrott som leder till leveransavbrott i dricksvattenleveransen.

Främst handlar de vidtagna åtgärderna om aktiviteter som syftar till att stärka redundansen i ett antal kritiska delar i verksamheten. Det handlar om att med hjälp av investeringar i fysiska anläggningar stärka robustheten och/eller att öka redundansen. Andra åtgärder som nämnden vidtagit är förstärkningar i lagerhållningen av kritiska komponenter och insatsvaror. Det handlar också om åtgärder i det fysiska och tekniska skalskyddet av va-anläggningar och system. Nämnden har vidtagit åtgärder i syfte att minska risken för olika typer av cyberhot. Andra typer av åtgärder handlar om behörighets- och informationsbegränsningar i syfte att minska risken för att känslig information sprids eller att icke-säkerhetsklassade personer ges tillträde till de anläggningar som är skyddsobjektsklassade. En utökad kommunal och regional samverkan är ytterligare exempel på åtgärder som nämnden har vidtagit till följd av de analyser som man genomfört. Nämnden har ett systematiskt arbetsätt för att identifiera och omhänderta avvikelser.

⁴ Service level agreement är ett serviceavtal mellan en leverantör av en IT-tjänst och en kund som definierar tjänsterna som ska levereras, vilken kvalitetsnivå leveransen ska hålla och vilken servicenivå kunden har rätt att förvänta sig. I sådana avtal regleras bland annat krav på dygnet runt-support och hur lång tid det får ta att återställa tjänsten.

3.3.2.2 Renovakoncernen

Renova AB saknar en övergripande handlingsplan för att åtgärda brister kopplade till kontinuitetsförmåga. I intervju beskrivs att ett arbete bedrivs utifrån riskerna i bolagets risk- och sårbarhetsanalys och att åtgärder satts in utifrån den analysen. Åtgärdsarbetet finns inte dokumenterat. Bolaget uppger vidare att en beredskap finns i den kompetens och erfarenhet som personalen besitter och att situationer som uppstår hanteras i det dagliga arbetet.

I den årliga besiktningen av tillståndsanläggningarna som Renova Miljö AB gör, utifrån miljöbalkens krav, beskrivs hur driften kan säkras vid störningar och hur länge. Där finns också information om de åtgärder som bolaget sedan vidtar. Vidare genomför bolaget känslighetsanalyser på sin största tillståndsanläggning som resulterar i en aktivitetsplan för att hantera de brister som lyfts fram. Handlingsplanerna följs upp löpande för att säkerställa prioritering och hantering. Renova Miljö AB har även efter översynen av it-miljön påbörjat ett arbete för att åtgärda de brister som framkom. I bolagets riskanalys för 2022 finns flera åtgärder planerade för att hantera de risker för störningar i verksamheten som bolaget har identifierat.

Renova Miljö AB har haft en övning för att säkerställa driften och minska konsekvenserna vid eventuell störning. Det har handlat om kemikaliehantering vid läckande kemikalievagnar. Ledningen fick öva skarpt på att samlas och hantera fortsatt drift. Hos Renova Miljö AB finns också ett arbete för ökad lagerhållning och ersättningskemikalier för att minska sårbarhet i arbetsprocesserna.

Hos både Renova AB och Renova Miljö AB finns ett systemstöd och systematik för att omhänderta förslag på förbättringar i den operativa verksamheten.

3.3.2.3 Socialnämnden Hisingen

Då nämnden vid granskningstillfället ännu inte genomfört någon heltäckande, systematisk och dokumenterad analys är de handlingsplaner för att hantera oacceptabla risker under framtagande men ännu inte färdigställda.

Vissa förbättringsförslag och/eller riskobservationer lyfts från APT till förvaltningens verksamhetsutvecklare via de olika chefsleden. Förvaltningen saknar dock ett enhetligt arbetssätt för att omhänderta den här typen av förbättringsförslag och/eller riskobservationer på ett systematiskt sätt.

Flera intervjupersoner lyfter att kontinuitetsarbetet är levande i vardagen, särskilt med anledning av de större driftstörningar som skett samt pandemin. Intervjupersonerna beskriver även att socialtjänstens verksamhet till sin natur är oförutsägbart och att man både som organisation och medarbetare därför har för vana att hantera olika typer av störningar i det löpande arbetet.

Socialnämnden Hisingen har vidtagit åtgärder för att stärka service level agreement för ett av sina kritiska verksamhetssystem.

3.3.2.4 Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Då nämnden ännu inte genomfört någon heltäckande, systematisk och dokumenterad analys saknas handlingsplaner för att åtgärda brister kopplade till kontinuitetsförmåga. Det enda undantaget från detta gäller hälso- och sjukvårdsverksamheten som omfattas av NIS-direktivet. De risker och brister som identifierats utifrån NIS-direktivet har prioriterats för åtgärd. Ett antal åtgärder är genomförda och ett antal åtgärder är pågående. Till varje risk/brist finns en utsedd ansvarig och ett slutdatum för när åtgärden ska vara genomförd.

I den samlade riskbilden för 2022 har nämnden själv identifierat bristen på kontinuitetsplanering. Som åtgärd för att hantera risken anger förvaltningen att man ska stärka kontinuitetsförmågan. Nämnden har vidtagit åtgärder i form av anskaffning av visst extra lagermateriel som behövs i nämndens olika verksamheter. Detta arbete bedrivs decentraliserat och man har kommit olika långt i olika delar av verksamheten. Förvaltningen uppger också att man systematiskt omhändertar förbättringsförslag genom exempelvis APT samt via stadens system för att rapportera riskobservationer, tillbud och olycksfall.

3.3.2.5 Kommunstyrelsen

Utifrån arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen, kommunstyrelsens krisledningsplan med bilagor och kommunstyrelsens beredskapsplan har ett antal åtgärder vidtagits och ett antal är pågående. De rör bland annat handlingsplaner för personalbortfall samt åtgärder kopplade till identifierade beroenden så som el, värme, mat, hygien, viss teknik och it samt skalskydd.

3.4 Rutiner och arbetssätt för hantering av störningar

Om en händelse inträffar som påverkar verksamheten negativt behöver aktörer inom samhällsviktig verksamhet ha förberett sig på hur en sådan händelse ska hanteras för att minska påverkan på verksamheten och säkerställa att verksamheten fungerar på den förutbestämda tolerabla nivån. En bärande komponent i ett sådant arbete är att det finns förutbestämda och välkända planer, rutiner och arbetssätt för de scenarier som kan påverka verksamheten negativt.

I Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023 framgår att stadens nämnders och bolags kontinuitetsplanering kan beskrivas i olika planer och rutiner. Vidare framgår också att nämnder och bolagsstyrelser som bedriver samhällsviktig verksamhet bör bedriva ett arbete med kontinuitetsplanering i syfte att ha reservlösningar som säkerställer verksamheten på tolerabel nivå.

3.4.1 Bedömning

Stadsrevisionen bedömer att kretslopp och vattennämnden inom va-verksamheten har ändamålsenliga planer, rutiner och arbetssätt för att hantera olika typer av störningar som bedöms kunna påverka verksamheten negativt. Vår bedömning är att avfallsverksamheten saknar detta med undantag för vissa typer av driftstörningar i verksamhetens ena it-system samt vid störningar som beror på snö och halka. Vi bedömer att nämnden behöver säkerställa att sådana rutiner och arbetssätt tas fram för avfallsverksamheten.

Stadsrevisionen bedömer att Renova AB, äldre samt vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden Hisingen brister i att ha ändamålsenliga rutiner och arbetssätt för flera av de störningar som kan drabba verksamheterna. Bristernas omfattning varierar både inom och mellan verksamheterna.

Med undantag för området personalförsörjning saknar Renova AB dokumenterade arbetssätt och rutiner för insamlingsverksamheten. Renova Miljö AB bedömer vi däremot ha ändamålsenliga rutiner och arbetssätt.

Socialnämnden Hisingen behöver säkerställa att man utifrån den kontinuitetsplanering som man håller på att genomföra dokumenterar arbetssätt och rutiner för hantering av störningar som kan påverka verksamheten negativt.

Vi bedömer att äldre samt vård- och omsorgsnämnden i delar av verksamheten har ändamålsenliga rutiner för att hantera störningar i sin samhällsviktiga verksamhet. Nämnden behöver dock säkerställa att sådana arbetssätt och rutiner tas fram för all samhällsviktig verksamhet som nämnden ansvarar för. Vi bedömer också att valet att endast ha en tjänsteman i beredskap inte är tillräckligt i förhållande till stadens krav och att detta behöver åtgärdas.⁵

Kommunstyrelsens bedöms ha tagit fram ändamålsenliga arbetssätt och rutiner.

3.4.2 Iakttagelser till grund för bedömning

3.4.2.1 Kretslopp och vattennämnden

Nämnden har kontinuitetsplanerat för ett stort antal scenarier som kan påverka nämndens verksamhet negativt. Nämndens scenarioplanering bygger på olika typer av avbrott och störningar i så väl de kritiska komponenter som beskrivs i stycke 3.2.2.1 som från tidigare händelser. Denna kontinuitetsplanering är i huvudsak framtagen för va-verksamhetens olika delar även om vissa scenarier finns framtagna också för avfallsverksamheten. Planeringen baseras på genomförda analyser och olika typer av scenarier. Den består av så väl processer och arbetssätt som av

⁵ Se Göteborgs Stads riktlinje för krishantering sid 11.

planer, rutiner och instruktioner. Planeringen innehåller såväl förebyggande som reaktiva åtgärder. Av säkerhetsskyddsskäl ges ingen närmare beskrivning av dessa rutiner och arbetssätt.

Göteborgs Stad har sedan maj 2022 en särskild riktlinje för nödvattenförsörjning. Kretslopp och vattennämnden ansvarar för att tillgodose stadens invånare med nödvatten. Riktlinjen pekar särskilt ut vård- och omsorgsboenden i staden som särskilt prioriterade för nödvattenförsörjning. Kretslopp och vattennämndens ansvar i frågan handlar dels om att säkerställa att ett arbete påbörjas så fort som möjligt för att återställa vattenproduktionen och distributionen till ett normalt läge, dels om att skyndsamt försörja berört område med nödvatten enligt den prioriteringsordning som finns i riktlinjen. Granskningen visar att en övning genomförts tillsammans med en rad av de aktörer som nämns i riktlinjen. Övningen visade att en hel del arbete kvarstår. Bland annat behöver en del av de berörda verksamheterna informera kretslopp och vatten om vilka områden som är prioriterade. Representanter för kretslopp och vatten anser också att stadsledningskontorets roll inom området också behöver förtydligas.

För avfallsverksamheten saknas i allt väsentligt en kontinuitetsplanering för att säkerställa att verksamheten kan utföra sitt grundläggande uppdrag vid andra typer av störningar än snö och halka samt störningar i ett specifikt verksamhetssystem.

3.4.2.2 Renovakoncernen

Både Renova AB och Renova Miljö AB har rutiner som beskriver hur personalbortfall ska hanteras. För övriga aktiviteter och beroenden hos Renova AB saknas dokumenterade rutiner för hantering av störningar. Renova Miljö AB har kontinuitetsplanerat för personalbortfall, kritiska lager och störningar i de processer som berör bolagets största anläggning. Planeringen finns dokumenterad.

Intervjupersoner hos båda bolagen uppger att kontinuitet är en stor del i det dagliga arbetet och att alternativa arbetssätt och reservlösningar finns på plats och att de testas skarpt regelbundet i den dagliga driften. Både när det gäller insamlingen och hanteringen av avfallet.

3.4.2.3 Socialnämnden Hisingen

Nämnden har till viss del kontinuitetsplanerat. Förvaltningen har i samarbete med Intracare och övriga socialförvaltningar upprättat och dokumenterat alternativa rutiner för att säkerställa att utbetalningar kan göras även när det förekommer störningar i ett av verksamhetens kritiska system. I systemets service level agreement finns bestämmelser för när systemet måste vara återställt till normalläge. När det gäller möjligheten att fatta beslut om exempelvis försörjningsstöd eller andra typer av insatser uppger förvaltningen att man vid behov kan skriva beslut på papper i stället för i det kritiska verksamhetssystemet. Förvaltningen uppger att utskrivna lathundar och beslutsmallar i pappersform finns tillgängliga för medarbetarna.

Förvaltningen uppger att man under covid-19 pandemin kontinuitetsplanerade för personalbortfall. Denna planering finns dock inte dokumenterad. Man uppger också att man påbörjat kontinuitetsplanering för elavbrott, it-störningar och nödvattenförsörjning. Denna planering beräknas vara klar under november månad.

3.4.2.4 Äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Nämnden har kontinuitetsplanerat för ett antal olika scenarier som negativt kan påverka nämndens verksamheter och beroenden. Denna kontinuitetsplanering finns i huvudsak framtagen för vård- och omsorgsboenden, hemtjänsten samt för hälso- och sjukvårdsverksamheten. Dessa verksamheter har kontinuitetsplanerat för större personalbortfall. Vård- och omsorgsboendeverksamheten har tagit fram en checklista för beredskapsplanering i syfte att säkerställa att stadens boenden ska klara av sin grundläggande verksamhet under en tidsbegränsad period. Hemtjänsten har en prioriteringsordning av arbetsuppgifter vid personalbortfall och en särskild sådan prioriteringsordning finns framtagen för sommaren 2022. Hemtjänsten har också kontinuitetsplanerat för att säkerställa att man kan tillhandahålla vård och omsorg även vid störningar i ett eller flera av verksamhetens it-system. Det finns bland annat en rutin för att hantera störningar i systemen för trygghetslarm och en rutin för hur arbetet ska ske och prioriteras vid extremväder så som storm eller snökaos. Syftet är att säkerställa både en god arbetsmiljö och att brukarna får de insatser de har rätt till. Både vård- och omsorgsboendeverksamheten och hemtjänsten har rutiner för hantering av värmeböljor. Hälso- och sjukvårdsverksamheten har tagit fram prioriteringsordningar för både sjuksköterskor och arbets- och eller fysioterapeuter. Slutligen finns det en särskild rutin som gäller för hantering av covid 19-smitta i samtliga äldre samt vård- och omsorgsnämndens verksamheter.

Nämnden har inte följt upp om dess privata utförare inom hemtjänsten har kontinuitetsplanerat trots att detta är reglerat i avtal. Nämnden avropar även platser på ramavtal med privata vård- och omsorgsboenden där nämnden har uppföljningsansvar tillsammans med inköp och upphandling. I nuvarande ramavtal är krav på kontinuitetsplanering inte tydligt reglerad i avtalskrav kring krisberedskap.

Inom serviceverksamheten saknas dokumenterade rutiner och planer som rör kontinuitetsplanering för i stort sett hela verksamheten. Intervjupersonerna uppger dock att det finns alternativa arbetssätt och reservlösningar och att dessa bygger på erfarenhet. Intervjupersonerna kan ingående beskriva hur man skulle arbeta vid störningar i leverans av el, vatten och insatsvaror samt hur prioriteringen av städ skulle ske mellan olika typer av lokaler.

Utifrån den genomförda riskanalysen kopplad till NIS-direktivet har nämnden arbetat fram rutiner på kontinuitetsområdet inom it för de delar som berör hälso- och sjukvården. Rutinerna omfattar hantering av vissa typer av störningar och avbrott i hälso- och sjukvårdens kritiska it-system.

I vår granskning har det också framkommit att en del arbete kvarstår inom nödvattenplanering hos nämnden. Detta beskrivs mer utförligt i stycke 3.4.2.1.

Slutligen noterar vi att det endast är förvaltningsdirektören som är tjänsteman i beredskap hos nämnden, ett upplägg som väsentligt skiljer sig från övriga granskade verksamheter.

3.4.2.5 Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har kontinuitetsplanerat för de samhällsviktiga åtaganden som man identifierat. Det finns en rutin som beskriver hur personalbortfall ska hanteras. Vidare har lagerhållning av förnödenheter för personal säkerställts och dokumenterats. Kommunstyrelsens krisledningsplan med tillhörande bilagor och kommunstyrelsens beredskapsplan innehåller rutiner och arbetssätt för att bedriva verksamheten trots störningar. Dessa dokument innehåller också rutiner för funktionskontroller och olika typer av inventeringar av den utrustning som man är beroende av.

I kommunstyrelsens reglemente finns åtaganden om ansvar för kommunikationskanaler. Dokumenterade arbetssätt finns på plats för att säkra den uppgiften vid störningar i ordinarie rutiner. Att reservlösningarna är kända i stadens verksamheter framgår av både granskad dokumentation och av uppgifter från intervjuer med de granskade verksamheterna.

3.5 Kommunstyrelsens samordning av kontinuitetsplanering i stadens nämnder och bolag

Göteborgs Stad bedriver en omfattande verksamhet och stadens samhällsviktiga verksamheter bedrivs i så väl nämnd- som bolagsform. När en störning inträffar är sannolikheten för att störningen påverkar flera av stadens verksamheter stor. En välfungerande samordning är därför avgörande. Enligt sitt reglemente har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för att leda, samordna och övergripande ansvara för stadens arbete med krisberedskap och civilt försvar. Detta ansvar har konkretiserats i Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023 där kommunstyrelsen ansvarar för att staden har en funktion med erforderlig kompetens för samordning av kommunens uppgifter i krisberedskapssystemet.

3.5.1 Bedömning

Stadsrevisionen bedömer att kommunstyrelsen i allt väsentligt har en organisation och arbetssätt för samordning som krävs enligt stadens riktlinjer på området. Detta möjliggör enligt vår bedömning att de aktörer som har ansvaret vid en kris ges möjlighet att samordna sin kris- och kontinuitetshantering. Denna samordningsmöjlighet gäller främst vid en redan inträffad kris. Den förebyggande samordningen kan utvecklas inom områdena it och personal. Vi bedömer att den samordning som skett kring nödvattenförsörjning kan fungera som ett gott exempel.

Kommunstyrelsen bör också förtydliga sin roll gentemot stadens bolag och nämnder så att det förväntansgap kring ansvar och roller i krisberedskapen och kontinuitetshanteringen minskar. Stadsrevisionen bedömer dock att kommunstyrelsens roll och ansvar tydliggjorts i de styrande dokumenten på området.⁶

3.5.2 Iakttagelser till grund för bedömning

Kommunstyrelsen har en samordnande roll i stadens krisberedskapsarbete såtillvida att den, utifrån underlag från nämnderna och bolagen, sammanställer stadens gemensamma risk- och sårbarhetsanalys. Kommunstyrelsen har också samordnat stadens arbete med krisberedskap och civilt försvar för perioden 2021–2023. I detta arbete har ett antal gemensamma prioriterade områden identifierats. Flera av dessa områden rör gemensam kontinuitetsplanering så som styrel⁷, nödvattenförsörjning och nödbränsleförsörjning. Däremot återfinns inte någon stadenövergripande planering för personalförsörjning i händelse av en störning där den drabbade verksamhetens personal inte räcker till. Sådan planering finns framtagna i händelse av höjd beredskap. Det är dock endast regeringen som kan besluta om höjd beredskap och det sker endast om Sverige är i krigsfara eller om det råder utomordentliga förhållanden på grund av krig i närområdet.

Kommunstyrelsen har också tagit fram ett metodstöd för kontinuitetshantering i form av ett kontinuitetsspel.

Stadsledningskontorets krishanteringsplan och beredskapsplan beskriver hur kommunstyrelsen ska leda och samordna stadens arbete vid en kris eller vid höjd beredskap. Samordningen för krisberedskap och civilt försvar sker dels via den TiB-funktion som inrättats dels via det kommunikationsuppdrag som kommunstyrelsen har.⁸

Granskningen visar att kommunstyrelsen har utarbetade kommunikationskanaler och dokumenterade rutiner för detta. Det rör till exempel hur stadsledningskontoret samordnar berörda verksamheter vid kriskommunikationsinsatser, både inom staden och externt. I kommunstyrelsens ansvar för kriskommunikation ingår också att översätta samhällsviktig information till ett antal språk. Detta åtagande har säkerställts genom extern upphandling av översättningstjänster.

Kommunstyrelsen har en struktur för att samordna utbildningar och övningar för nämnderna och bolagen. Vidare anordnar stadsledningskontoret en stadengemensam utbildning inför upprättandet av risk- och sårbarhetsanalysen under hösten 2022. Till den utbildningen bjuds samtliga samhällsviktiga verksamheter i staden

⁶ Kommunstyrelsens reglemente, Göteborgs Stads plan för krisberedskap och civilt försvar 2021–2023, Göteborgs Stads riktlinje för krishantering, Krisledningsnämndens reglemente

⁷ Styrel är ett systematiskt sätt att identifiera och prioritera samhällsviktiga elanvändare vid en kortsiktig elbrist och därmed behov av manuell fränkoppling för delar av elnätet.

⁸ TiB är en förkortning för tjänsteman i beredskap.

in. Företrädare från stadsledningskontoret uppger också att olika föreläsningar kommer erbjudas. Både om den metodik som ska tillämpas vid upprättandet av risk- och sårbarhetsanalyserna men också om de risker/scenario som kommer att användas.

Flertalet representanter från de nämnder och bolag som ingår i granskningen lyfter fram att de upplever att kommunstyrelsens roll och ansvar för krisberedskap och kontinuitetsplanering är oklar. Oklarheten består i att representanterna inte vet vilken roll som kommunstyrelsen har. Representanterna ger också uttryck för önskemål om mer direkt styrning från kommunstyrelsen, både i det förberedande arbetet så väl som under en pågående kris. Samtidigt uppger representanter för stadsledningskontoret att de uppfattar att kommunstyrelsens roll är tydlig avseende krisberedskapen. Samma representanter uppger att de uppfattar att verksamheterna delar denna bild vilket gör att ett förväntansgap uppstår.

3.6 Kommunstyrelsens uppsikt över kontinuitetsplanering i stadens nämnder och bolag

Kommunstyrelsens generella uppsiktsplikt regleras i kommunallagens 6 kapitel, §1. I Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023 har kommunstyrelsen ett utpekat ansvar för att ha uppsikt över arbetet med krisberedskap och civilt försvar i nämnder och bolagsstyrelser. En ändamålsenlig uppsikt möjliggör för kommunstyrelsen att bilda sig en uppfattning om stadens samlade förmåga och därigenom säkerställa att staden klarar sina åtaganden enligt lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. En väl fungerande uppsikt underlättar också kommunstyrelsens beslutfattande om den behöver fungera som krisledningsnämnd.

3.6.1 Bedömning

Stadsrevisionen konstaterar att kommunstyrelsen inte har genomfört någon uppföljning av kontinuitetsplaneringen i stadens nämnder och bolag. Vi bedömer att kommunstyrelsen inte har genomfört någon systematisk uppföljning av stadens krisberedskap i stort. En systematisk uppföljning behöver vara egeninitierad, planerad och återkommande. Vi bedömer att nuvarande uppföljning inte kännetecknas av detta utan att den istället sker ad hoc till följd av andra myndigheters krav på uppföljning eller till följd av oplanerade omvärldsfaktorer som exempelvis kriget i Ukraina.

Vi bedömer att kontinuitetsplanering behöver prioriteras. Även om en specifik lag inte reglerar kontinuitetsplanering explicit så handlar sådan planering om att säkerställa att grundläggande samhällsverksamhet fungerar på en tolerabel nivå även om den utsätts för en störning. Det är därmed en fråga om riskhantering och om att

kunna upprätthålla kommunala verksamheter med grunduppdrag som är lagstadgade.

3.6.2 Iakttagelser till grund för bedömning

År 2018 sammanställde kommunstyrelsen stadens bolags- och nämnders risk- och sårbarhetsanalyser och kunde utifrån denna sammanställning skaffa sig en ögonblicksbild av stadens kontinuitetsförmåga. I kommunstyrelsens delårsrapport per augusti 2020 beskrivs att en målsättning med omorganisationen av stadsledningskontoret hösten 2020 var att stärka huvudprocesserna uppföljning och uppsikt.

Stadsdirektören fastställde den 5 maj 2021 styrdokumentet ledning och styrning vid stadsledningskontoret. Av dokumentet framgår att det är avdelningen uppföljning och uppsikt som ansvarar för att bereda beslutsunderlag som rör kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Arbetet med stadens uppföljning ska ske med framåtriktade analyser som ger beslutsunderlag på kort och lång sikt. Av samma dokument framgår att det är avdelningen säkerhet och beredskap som ansvarar för stadens krisberedskap.

I Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023 beskrivs ansvarsfördelning för arbetet med krisberedskap och civilt försvar (och därmed också kontinuitetsplaneringen). Här framgår att kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar att ha uppsikt över arbetet med krisberedskap och civilt försvar i nämnder och bolagsstyrelser. Planen beskriver vidare stadens övergripande process för risk- och sårbarhetsanalysarbetet. Av denna process framgår att nämnder och styrelser ska följa upp sina respektive åtgärder. Kommunstyrelsen ska följa upp de stadenövergripande åtgärderna.

Representanter för stadsledningskontoret uppger att avdelningen uppföljning och uppsikt ansvarar för struktur och systematik och att områden/avdelningar inom stadsledningskontoret initierar frågor som behöver följas upp inom den ordinarie uppföljningsprocessen. I denna process förs dialog mellan områden/avdelningar på stadsledningskontoret om när, var och hur uppföljning ska ske. Det framgår inte av dokumentet ledning och styrning vid stadsledningskontoret att det skulle vara avdelningen uppföljning och uppsikt som ska initiera vilka ärenden som ska följas upp. Av dokumentet framgår istället att avdelningens övergripande syfte är att säkerställa och leverera god styrinterinformation om uppföljning och uppsikt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Avdelningen ansvarar för att förvalta och utveckla stadens gemensamma processer för uppföljning avseende verksamhet (inklusive mål och uppdrag), HR samt ekonomi. Representanter för stadsledningskontoret uppger att ansvaret för att initiera frågor som behöver följas upp är både avdelningen för uppföljning och uppsikt och övriga områden/avdelningar på stadsledningskontoret.

Granskningen visar att stadsledningskontoret inte har initierat någon systematisk uppföljning av stadens kontinuitetsplanering under den senaste mandatperioden. Representanter från stadsledningskontoret uppger att vad som ska följas upp blir en

prioriteringsfråga beroende på olika omständigheter. Exempelvis har den senaste tidens fokus legat på säkerhetsskyddsarbetet på grund av rådande omvärldsläge. Samma representanter uppger också att kontinuitetsplanering inte är en lagstadgad uppgift.

Kommunstyrelsen har inte specifikt följt upp Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023. Däremot har andra myndigheters krav på uppföljning inneburit att stadsledningskontoret följt upp vissa av de aktiviteter som finns i planen. Det rör sig om en årlig redovisning till Länsstyrelsen kring frågor som rör stadens civila försvar och en sammanställning av beredskapen inom boendeverksamheten hos de fyra socialnämnderna, nämnden för funktionsstöd och äldre samt vård- och omsorgsnämnden som översänts till Socialstyrelsen.

Representanter från stadsledningskontoret uppger också att man under 2022 har följt om nämnderna och bolagen, i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för krishantering, har reviderat sina krisledningsplaner under 2021.

Återrapporteringen till kommunstyrelsen sker på olika sätt enligt stadsledningskontoret. Stadsledningskontoret återrapporter avvikelser om sådana noteras. Rapporteringen sker genom delårsrapporter, specifika egna ärenden eller att man rapporterar till andra myndigheter. Årsredovisningen till Länsstyrelsen och sammanställningen till Socialstyrelsen har inte återrapporterats till kommunstyrelsen.

4 Sammanfattande bedömning

Syftet med granskningen har varit att bedöma om de granskade verksamheterna har en ändamålsenlig kontinuitetsplanering. Syftet är också att bedöma om kommunstyrelsen leder, samordnar och har uppsikt över stadens arbete med kontinuitetsplanering på ett ändamålsenligt sätt. Med ändamålsenligt menas att arbetet bedrivs systematiskt och i enlighet med gällande lagstiftning, regler och styrande dokument på området.

Nedan redogörs för våra sammanfattande iakttagelser och bedömningar.

4.1 Iakttagelser och bedömningar

4.1.1 Systematiken i arbetet med kontinuitetsplanering varierar mellan de granskade verksamheterna

Ett tydligt resultat av denna granskning är att systematiken i arbetet med kontinuitetsplanering varierar mellan de granskade verksamheterna. Kommunfullmäktige har antagit flera styrdokument på området, varav Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023 är det mest framträdande. Då kontinuitet handlar om att säkerställa att verksamhetens grunduppdrag fungerar

acceptabelt även under störningar menar vi att även de av fullmäktige fastställda reglementena och ägardirektiv utgör formell styrning på området. Vidare noterar vi att kommunstyrelsen har tagit fram stöd för att genomföra kontinuitetsplanering, bland annat genom ett så kallat kontinuitetsspel. Verksamheterna har av olika skäl inte använt detta verktyg.

Vi kan konstatera att verksamheterna i varierande utsträckning kontinuitetsplanerat och att orsaken till detta i huvudsak beror på bristande kunskap, resursbrist och bristande uppföljning.

De mest omfattande bristerna finns hos Renova AB och på avfallsverksamheten hos kretslopp och vattennämnden. Dessa verksamheter har inte kontinuitetsplanerat alls.

Socialnämnden Hisingen har också förhållandevis stora brister i sin kontinuitetsplanering, både avseende faktisk planering och dokumentation. Nämnden har dock under 2022 påbörjat ett arbete för att komma till rätta med dessa brister.

Äldre samt vård- och omsorgsnämnden har kontinuitetsplanerat för verksamheterna vård- och omsorgsboenden, hemtjänst och till viss del inom hälso- och sjukvården. För serviceverksamheten har nämnden inte kontinuitetsplanerat alls. Systematiken och dokumentationen brister dock i alla delar. Nämnden har under 2022 påbörjat ett arbete för att komma till rätta med dessa brister.

Vidare saknas krav på krisberedskaps- och kontinuitetsplanering i avtal med privata utförare inom vård- och omsorgsboenden. Sådana krav finns dock i avtalen med privata utförare inom hemtjänsten. Nämnden har dock inte följt upp om utförrarna lever upp till dessa krav.

Va-verksamheten hos kretslopp och vattennämnden har i allt väsentligt en ändamålsenlig kontinuitetsplanering i alla delar. Kommunstyrelsen har en ändamålsenlig kontinuitetsplanering i alla delar som rör kommunstyrelsens egen verksamhet.

Vi lämnar följande rekommendationer:

Stadsrevisionen rekommenderar socialnämnden Hisingen och äldre samt vård- och omsorgsnämnden att åtgärda de brister avseende kontinuitetsplanering som konstaterats i granskningen.

Stadsrevisionen rekommenderar äldre samt vård- och omsorgsnämnden att stärka uppföljningen av kontinuitets- och krisberedskapsförmågan hos privata utförare inom hemtjänsten.

Stadsrevisionen rekommenderar äldre samt vård- och omsorgsnämnden att reglera kontinuitetsplanering och krisberedskap i avtalen med privata utförare inom vård- och omsorgsboenden.

4.1.2 Låg kontinuitetsförmåga för avfallsinsamlingen

Kretslopp och vattennämndens kontinuitetsplanering för avfallsverksamheten är inte ändamålsenlig. Nämnden har inte kartlagt och analyserat vilka delar inom avfallsverksamheten som är samhällsviktiga, eller bedömt vilka resurser som krävs för att upprätthålla avfallsverksamheten vid olika typer av störningar. Nämnden har heller inte vidtagit förebyggande åtgärder och saknar även kännedom om huruvida de externa utförarna som nämnden anlitar har genomfört sådana analyser och/eller om de externa utförarna har kontinuitetsplanerat. Krav på kontinuitetsplanering och krisberedskap regleras inte i avtal mellan parterna.

Nämnden saknar också i allt väsentligt rutiner och arbetssätt för att hantera störningar i avfallsverksamheten. Ovanstående är problematiskt då vår granskning visar att kontinuitetsplaneringen inom samlingsverksamheten hos Renova AB har liknande brister. Oavsett om nämnden väljer att bedriva verksamheten i egen regi eller inte så har nämnden det övergripande och slutgiltiga ansvaret för stadens avfallsverksamhet. Givet den bristande uppföljningen informeras varken kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige om bristerna i kontinuitetsförmågan i stadens avfallshantering.

Vi lämnar därför följande rekommendationer:

Stadsrevisionen rekommenderar styrelsen i Renova AB att i samtliga delar stärka kontinuitetsförmågan. Särskilt fokus behöver ägnas samlingsverksamheten.

Stadsrevisionen rekommenderar styrelsen i Renova Miljö AB att åtgärda de brister som återfinns inom kontinuitetsförmågan.

Stadsrevisionen rekommenderar kretslopp och vattennämnden att i alla delar stärka arbetet med kontinuitetsplanering inom avfallsverksamheten.

Stadsrevisionen rekommenderar kretslopp och vattennämnden att reglera kontinuitetsplanering och krisberedskap i avtalen med de privata utförare som är anlitade inom avfallsverksamheten.

4.1.3 Kommunstyrelsens samordning är god men dess roll och mandat upplevs som otydliga och uppföljningen brister

Kommunstyrelsen har i allt väsentligt den organisation och de arbetssätt för samordning som krävs enligt stadens riktlinjer på området. Detta möjliggör enligt vår bedömning att de aktörer som har ansvaret vid en kris ges möjlighet att samordna sin kris- och kontinuitetshantering. Denna samordningsmöjlighet gäller främst vid en redan inträffad kris.

Kommunstyrelsens roll uppfattas som otydlig av flertalet av de verksamheter som ingår i granskningen. Verksamheterna ger uttryck för att kommunstyrelsen behöver styra och samordna arbetet med kontinuitetsplanering på ett tydligare sätt. Nuvarande arbetssätt gör också att kommunstyrelsens mandat upplevs som otydligt. Det finns enligt vår bedömning ett förväntansgap mellan vad kommunstyrelsen och stadsledningskontoret ska göra och vad de granskade verksamheterna uppfattar att kommunstyrelsen ska göra. Flertalet av de personer som vi har intervjuat önskar en mer aktiv styrning från kommunstyrelsens sida. Vi bedömer att den formella styrningen som reglerar kommunstyrelsens roll och mandat är tydlig men att kommunstyrelsen bättre behöver kommunicera vilken roll och vilket mandat den har i stadens samlade krisledningsarbete.

Samtidigt saknas en systematisk uppföljning både av Göteborgs Stads plan för krisberedskap och civilt försvar 2021–2023 och av verksamheternas faktiska kontinuitetsplanering. Detta riskerar att leda till en rad negativa konsekvenser, bland annat ett suboptimalt användande av resurser samt mål- och intressekonflikter vid prioriteringar mellan olika åtgärder. I en stor stad som Göteborg finns extra stora utmaningar för att få till en fungerande kontinuitetsplanering ur ett hela staden-perspektiv. Av denna anledning är en systematisk uppföljning av yttersta vikt.

Vi lämnar därför följande rekommendationer:

Stadsrevisionen rekommenderar kommunstyrelsen att följa upp Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023 och återrapportera resultatet till kommunfullmäktige.

Stadsrevisionen rekommenderar kommunstyrelsen att utöva en systematisk uppsikt över nämndernas och bolagens kontinuitetsförmåga.

4.1.4 Stadengemensam prioritering av personal och it saknas

Personal är en central resurs för alla de granskade verksamheterna. Personalen lyfts till och med fram som den i särklass viktigaste resursen. Göteborgs Stad bedriver flera verksamheter som inte är samhällskritiska och som därför kan bedrivas med lägre intensitet eller inte alls under en samhällsstörning. Samtidigt visar granskningen att staden saknar en samlad bild av vilken personal som skulle kunna användas inom stadens samhällsviktiga verksamheter i annat läge än vid höjd beredskap. Covid 19-pandemin har påvisat just sårbarheten i personalförsörjningen och svårigheten i att använda stadens personal i andra verksamheter än deras ordinarie. Till skillnad från stadens nämnder och bolag, som har kunskap om de egna personalförutsättningarna, så saknar kommunstyrelsen en övergripande bild av stadens personalresurser och hur dessa kan användas i händelse av en kris. Det saknas i allt väsentligt planerade åtgärder för att hantera denna fråga.

Det saknas i nuläget även en sammanställning och prioritering av de verksamhetskritiska it-system som finns i vissa delar av stadens verksamheter. Vi ser dock positivt på det arbete som pågår för att komma till rätta med denna brist.

Vi lämnar följande rekommendation:

Stadsrevisionen rekommenderar kommunstyrelsen att utreda förutsättningarna för ett stadengemensamt användande av personal i händelse av störningar i stadens samhällsviktiga verksamheter.

5 Stadsrevisionens uppdrag och rapportering

Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen.

I Göteborg finns det totalt 22 förtroendevalda revisorer som alla utses av kommunfullmäktige. Revisorerna är oberoende och granskar på kommunfullmäktiges uppdrag, och därigenom indirekt också för medborgarna.

Revisorerna prövar årligen om ledamöterna i kommunstyrelsen och nämnderna fullgör sina uppdrag. Revisorerna uttalar sig årligen om nämndledamöternas ansvar i en revisionsberättelse som lämnas till kommunfullmäktige. Utöver revisionsberättelsen upprättar revisorerna även revisionsredogörelser, en för varje nämnd. I revisionsredogörelsen sammanfattas all granskning som revisorerna har genomfört i nämnden under året.

Bland de valda revisorerna utser kommunfullmäktige även lekmannarevisorer. Dessa har ett självständigt uppdrag att granska de bolag som helt eller delvis ägs av kommunen. I Göteborg utses i regel två lekmannarevisorer för varje bolag. Lekmannarevisorerna lämnar sina bedömningar i granskningsrapporter. Utöver granskningsrapporterna upprättar revisorerna även revisionsredogörelser, en för varje bolag.

Revisorerna genomför också särskilda granskningar som i regel rör flera nämnder och bolag, så kallade projekt. Dessa redovisas löpande under året till kommunfullmäktige i revisionsrapporter.

I revisionsredogörelserna och revisionsrapporterna lämnar revisorerna ofta rekommendationer till de granskade nämnderna och bolagen. Rekommendationerna syftar till att utveckla och förbättra verksamheten.

Revisorerna tar även varje år fram en årsredogörelse som sammanfattar all den granskning som har gjorts i kommunen under det aktuella året.

Revisorernas rapporter hittar du på www.goteborg.se/stadsrevisionen.

Stadsrevisionen

Postadress: Box 2141, 403 13 Göteborg

Besöksadress: Stora Badhusgatan 6

Göteborgs Stads kontaktcenter: 031-365 00 00, kansli: 031-368 07 00

stadsrevisionen@stadsrevisionen.goteborg.se

www.goteborg.se/stadsrevisionen